

Sławińska, Dorota

Muzeum i jego rola w życiu Pruszkowa

Przegląd Pruszkowski nr 2, 25-33

2008

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

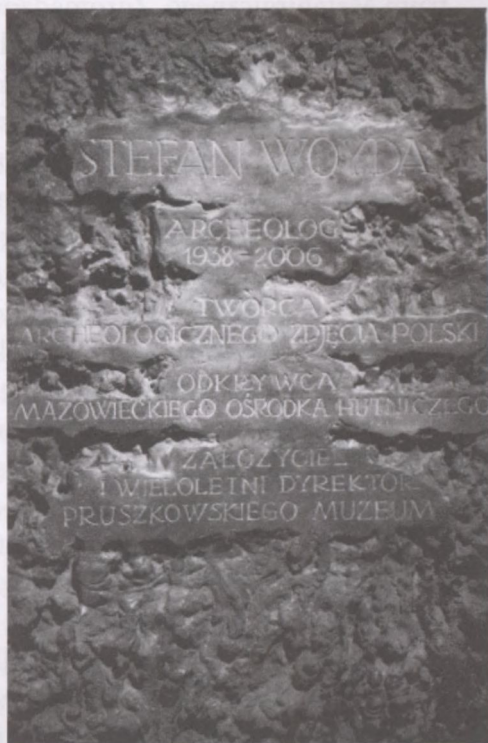
Dorota Sławińska

Dyrektor Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego

Muzeum i jego rola w życiu Pruszkowa

W drugą rocznicę śmierci Stefana Woydy, założyciela oraz wieloletniego dyrektora Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego, odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy poświęconej jego pamięci. Akt wmurowania pamiątkowej płyty związany był z nadaniem placówce z inicjatywy Prezydenta Miasta Pruszkowa imienia Stefana Woydy. Wzruszająca uroczystość, jaka miała miejsce w siedzibie, zgromadziła oprócz najbliższej rodziny byłego dyrektora, przedstawicieli władz miasta, czołowych polskich archeologów, pracowników muzeum, również liczne grono osób przez lata związanych i zaprzyjaźnionych z pruszkowskim muzeum.

Stefan Woyda był wybitną postacią polskiej powojennej archeologii, jednym z ostatnich romantycznych pasjonatów i niestrudzo-

nych entuzjastów starożytności. Był również współtwórcą „Archeologicznego Zdjęcia Polski” - metody, która pozwoliła na rejestrację, a następnie objęcie ochroną konserwatorską stanowisk archeologicznych na terenie całego kraju, wreszcie odkrywcą i badaczem Mazowieckiego Ośrodka Hutniczego. Dla większości mieszkańców Pruszkowa pozostanie jednak przede wszystkim twórcą „magicznego” miejsca, w którym przez lata nauka spotykała się ze sztuką...

Obecnie muzeum stara się kontynuować niezwykle dzieło swojego patrona inicjując życie naukowe i kulturalne w mieście.

Naszą priorytetową działalnością niezmiennie pozostaje badanie i ochrona dziedzictwa pradziejowego na terenie zachodniego Mazowsza ze szczególnym uwzględnieniem Mazowieckiego Centrum Metalurgicznego. Zgromadzone w muzeum zbiory są wręcz unikatowymi śladami działalności ludzkiej, bogatym źródłem informacji o życiu społeczności pradziejowych, rozwoju ich umiejętności artystycznej oraz towarzyszącej im myśli technicznej. Zabytki kultury materialnej pełnią rolę swoistego łącznika między przeszłymi i przyszłymi pokoleniami, decydują o tożsamości danego miejsca. W chwili obecnej przystąpiliśmy do opracowania, a następnie opublikowania wyników ponad trzydziestoletnich, metodycznych badań prowadzonych nad starożytnym hutnictwem. Tak złożone zagadnienie, jakim jest Mazowiecki Ośrodek Hutniczy wymaga od nas systematycznej, długofalowej polityki, jak również podjęcia działań o charakterze interdyscyplinarnym. Mamy nadzieję, że podjęte przez nas kroki zaowocują już w niedalekiej przyszłości odsłonięciem chociaż części zagadek wiążących się z Mazowieckim Ośrodkiem Hutniczym, a co za tym idzie, na stałe zmieniają istniejący w naszej świadomości obraz starożytnego Mazowsza.

Rozumiejąc, że poszanowanie dla przeszłości regionu wynika z wiedzy i identyfikacji z daną przestrzenią, traktujemy szeroko rozumianą popularyzację, jako kolejną, niezwykle ważną gałąź ak-

Uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej 13.07.2008 r. Projekt i wykonanie płyty Krystyna Antoniak

tywności Muzeum. Jedynie wysoka świadomość społeczna o wartościach zabytków i tradycji oraz potrzeba ich zachowania dla przyszłych pokoleń są w stanie zapewnić kształtowanie krajobrazu kulturowego regionu z uznaniem jego historii i według zasad zrównoważonego rozwoju. Zasoby związane z archeologicznymi dobrami kultury zwiększają atrakcyjność regionu. Osiągnięcie tego zamierzenia wymaga propagowania wiedzy o zabytkach oraz aktywizacji społeczeństwa na rzecz opieki nad nimi. Cele te można osiągnąć przez szeroko zakrojone działania edukacyjne oraz promocję wiedzy, a także wspieranie wszelkich inicjatyw zachęcających do poznawania dziedzictwa kulturowego regionu. Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego stara się poprzez realizowane projekty jak najpełniej spełniać tę ideę.

Z myślą o promocji pruszkowskiej placówki kontynuowana jest prezentacja w najważniejszych ośrodkach archeologicznych w kraju wystawy czasowej „Źródło Żywiołów”. Ekspozycja w plastyczny sposób ukazuje pełne spektrum zagadnień towarzyszących starożytnemu hutnictwu na Mazowszu. Ponadto poprzez zamieszczone

na niej fotografie pełni rolę swoistego sentymentalnego archiwum, w którym poprzez obiektyw aparatu utrwalono czas, miejsca oraz ludzi biorących udział w badaniach wykopaliskowych.

Nasza dotychczasowa oferta edukacyjna została wzbogacona o nowe lekcje archeologiczne, jak również zajęcia związane z historią miasta Pruszkowa. Po raz pierwszy w tym roku muzeum zorganizowało zamknięty festyn archeologiczny, który stał się dla dzieci wręcz niezapomnianą lekcją żywej historii. W przeciągu tygodnia pracownicy pruszkowskiej placówki wspólnie z osobami zajmującymi się zawodowo odtwórstwem historycznym, wykreowały fragment średniowiecznego świata. Dzięki tak niekonwencjonalnemu podejściu najmłodszy nie tylko mieli okazję do dotknięcia prawdziwych zabytków, ale również osobiście mogli wykonywać rekonstrukcje, które pomogły im w zapoznaniu i samodzielnym odtworzeniu historycznej rzeczywistości. Umieszczenie całej imprezy w centrum Pruszkowa przyczyniło się do szerszego odbioru projektu umożliwiając uczestnictwo mieszkańcom miasta. W przyszłości pragniemy kontynuować tę inicjatywę, sięgając w podejmowanych tematach, w głąb starożytności aż do czasów bezpośrednio związanych z zainteresowaniami naszej placówki.

Po pięcioletniej przerwie powróciły do pruszkowskiego muzeum cykle prelekcji popularnonaukowych. Wykłady archeologiczne, dotychczas realizowane były w ramach dwóch niezależnych cykli tematycznych: „Najważniejsze odkrycia polskich archeologów w XX wieku” oraz „Na tropie przeszłości – archeologia jako nauka interdyscyplinarna”. Odczytom archeologicznym towarzyszy seria wykładów historycznych. W ramach cyklu „Europejczycy” prezentowane są postacie, które na stałe wpisały się w karty historii naszego kontynentu. Dzięki organizowanym spotkaniom systematycznie poszerza się, obecny od lat przy pruszkowskim muzeum, krąg pasjonatów historii i starożytności. Inicjatywa ta jest niezwykle cennym źródłem promocji wiedzy archeologicznej

i historycznej, ponadto stawia pruszkowskie muzeum w niezwykle prestiżowym rzędzie instytucji kulturotwórczych.

Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego cyklicznie organizuje, cieszące się ogromną popularnością, koncerty wypełnione muzyką klasyczną jak również niezapomniane wieczory słowno muzyczne. Od niedawna w pięknej zabytkowej oranżerii, będącej niejako sercem naszego muzeum, gości również muzyka jazzowa. W tej urokliwej scenerii rokrocznie występują najwybitniejsi polscy artyści, zapewniając wspaniałe interpretacje najpiękniejszych dzieł muzycznych i literackich.

Od chwili założenia w 1975 roku pruszkowska placówka stara się coraz lepiej służyć mieszkańcom miasta i regionu. Z każdym rokiem przygotowywane tutaj projekty, jak również imprezy artystyczno-kulturalne przyciągają coraz liczniejsze grono gości. Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego im. Stefana Woydy niezmiennie pozostaje reprezentacyjną placówką miasta Pruszkowa.

Koncerty w Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego w Pruszkowie w I półroczu 2008 roku

LP	DATA	ORGANIZATOR	TYTUŁ KONCERTU/CYKLU	WYKONAWCY	PROGRAM	POEZJA	FREKWENCJA
1	05.01.2008	Muzeum	Koncert Noworoczny Muzyka Filmowa	Małgorzata Komorowska – harfa Kwartet Pomorski	Chanke, Kilar, Grandjan, Mancini, Menken		138
2	16.02.2008	Muzeum	Koncerty zimowe „Muzyka na początek roku”	Przemysław Branny z zespołem	Wars, Grechuta, Pawluśkiewicz, Konieczny		126
3	22.02.2008	Muzeum	Koncerty zimowe „Muzyka na początek roku”	Aga Zaryan – śpiew Dawid Doruzka – gitara	Jazz		129
4	29.02.2008	Muzeum	Koncerty zimowe „Muzyka na początek roku”	Andrzej Bauer – wiolonczela	Bach		75
5	01.03.2008	Muzeum	Fryderyk Chopin – dzieła wszystkie. Koncert dziewiąty	Kayo Nishimizu – fortepian	Chopin		113
6	07.03.2008	Muzeum	Koncerty zimowe „Muzyka na początek roku”	Kwintet Śląskich Kameralistów	The Doors, Queen, The Animals, Niemen		129
7	21.03.2008	Muzeum	Wielki Piątek AD 2008 „Siedem ostatnich słów Chrystusa na krzyżu”	Kwartet Prima Vista Krzysztof Bzówka – skrzypce, Józef Kolinek – skrzypce, Dariusz Kisielewski – altówka, Jerzy Muranty – wiolonczela	Haydn	Krzysztof Gosztyła	70
8	04.05.2008	Prezydent Pruszkowa, Przewodniczący Rady Miejskiej, Dyrektor Muzeum	Koncert z okazji Narodowego Święta 3 Maja	Kwartet Wilanów Tadeusz Gadzina – skrzypce, Paweł Łosakiewicz – skrzypce, Ryszard Duż – altówka, Marian Wasiółka – wiolonczela	Schubert, Słowinski, Dvorak		75

9	09.05.2008		Koncerty wiosenne – Między muzyką a słowami „Chopin – pieśni bez słów”	Lena Ledoff Trio i Janusz Brych Lena Ledoff – fortepian Krzysztof Ciesielski – kontrabas Roman Ślebarski – perkusja Janusz Brych – flet, saksofon	Chopin		80
10	11.05.2008	Muzeum	Koncerty wiosenne – Między muzyką a słowami	Jan Krzysztof Broja – fortepian	Bach, Prokofiew Chopin, Debussy,	Tomasz Marzecki	58
11	16.05.2008	Muzeum	Koncerty wiosenne – Między muzyką a słowami	Krzysztof Lasoń – skrzypce Stanisław Lasoń – wiolonczela Piotr Sałajczyk – fortepian	Schubert, Schumann, Szymanowski, Silvestrov, Mendelssohn		51
12	25.05.2008	Muzeum	Koncerty wiosenne – Między muzyką a słowami. „Pieśni bez słów”	Katarzyna Jagiełło – sporan Janusz Florczyk – fortepian	Mendelssohn		35
13	31.05.2008	Muzeum	Dziesiąte dni Pruszkowa 2008 – „Dajci, Boże, dobrą noc”	Zespół wokalny – Favola in Musica Magdalena Ziaja – sopran Marta Lawrence – alt Robert Lawrence – tenor Piotr Pieron - bas	Koncert muzyki polskiej		64
14	07.06.2008	Muzeum	„Bajki polskie – koncert dla dzieci”	Agata Igras – flet Józef Kolinek – skrzypce	Mozart, Telemann, Honegger, Mozart	Henryk Bouko- łowski	72

**Prelekcje w Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego
w I półroczu 2008 roku**

LP	DATA	PRELEAGENT	CYKL	TYTUŁ	FREK- WENCJA
1	10.01.2008	prof. Adam Ziółkowski	Europejczycy	Gajusz Juliusz Cezar	35
2	15.01.2008	prof. Renata Madyda-Legutko	Największe odkrycia polskich archeologów w XX wieku	Kultura przeworska Gać koło Przeworska, Zofipole, Jakuszowice	64
3	19.02.2008	mgr Dorota Słowińska	Największe odkrycia polskich archeologów w XX wieku	Mazowieckie centrum metalurgiczne I w. p.n.e.-III/IV w. n.e. Biskupice, Milanówek-Falecin, Brwinów	75
4	26.02.2008	prof. Włodzimierz Borodziej	Europejczycy	Konrad Adenauer	31
5	04.03.2008	dr Anna Gręzak	Na tropie przeszłości	Zwierzęta w życiu społeczności pradziejowych	37
6	08.04.2008	prof. Jerzy Strzelczyk	Europejczycy	Piotr Abelard	32
7	15.04.2008	dr Anna Bitner-Wróblewska	Największe odkrycia polskich archeologów w XX wieku	Bałtowie. Szwajcaria koło Suwałk, Szurpiły, Poganowo	42
8	22.04.2008	prof. Andrzej Kokowski	Największe odkrycia polskich archeologów w XX wieku	Goci. Lud gotowy na wszystko Masłomęcz, Gródek	62
9	29.04.2008	Dr Bartosz Kontny	Na tropie przeszłości	Archeologia podwodna	35
10	13.05.2008	Prof. Magdalena Mączyńska	Największe odkrycia polskich archeologów w XX wieku	Wędrowni ludów na Pomorzu. Łubiana, Czarnówko	35
11	27.05.2008	Prof. Zbigniew Anusik	Europejczycy	Karol XII	24
12	17.06.2008	Prof. Jan Kieniewicz	Europejczycy	Karol Habsburg Król i cesarz. Twórca imperium czy prekursor zjednoczonej Europy	60

Spektakle teatralne w Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego w I półroczu 2008 roku

LP	DATA	CYKL	TYTUŁ	WYKONAWCA	FREK- FENCJA
1.	2008. 01.27	Twarzą w twarz	Jeden człowiek o kulturze	Emilian Kamiński	95
2.	2008.02.24	Twarzą w twarz	Zapiski oficera Armii Czerwonej	Marcin Wartalski reż. Andrzej Czerny	72
3.	2008.03.30	Twarzą w twarz	Sekrety baronowej	Wyk. Zina Zagner reż. Inka Dowlasz	109
4.	2008. 04.27	Twarzą w twarz	Teatr jest kobietą	Scenariusz, Reżyseria, Wykonanie BARBARA DZIEKAN	51
5.	200805.23.	Twarzą w twarz	Gwiazda	Wyk. Helena Radzikowska reż. Anna Dziedzic	28
		Nie trzeba krzykiem zagłuszać ciszy nocnej	Wyk. Danuta Nagórna i Elżbieta Gaertner reż. Połozynski Gerard		
6.	2008.06.22	Twarzą w twarz	Pacjent	Wyk. Arkadiusz Wrzesień rez. Adam Sajnuk scen. Aldona Machnowska-Góra, Adam Sajnuk muz. Mumio	